

Trasa 1 Kajakiem

Jednym z wielu sposobów odkrywania malowniczych zakątków obszaru LGD są jedno i dwudniowe spływy kajakowe po rzekach kozienskiego regionu. Zarówno dla początkujących, jak i wytrawnych adeptów tego rodzaju turystyki czekają wody: Pilicy, Radomki oraz Wisły. Ze względu na urzekające krajobrazy oraz bogactwo fauny i flory Radomka, Dolina Środkowej Wisły oraz dolina Pilicy zostały włączone do Europejskiej sieci Obszarów Chronionych Natura 2000.

W ramach wycieczki proponujemy jej trzy warianty. Warto, więc zastanowić się czy interesuje nas bardziej łagodny spływ, podczas którego będziemy mogli obserwować przyrodę, czy spływ trudniejszą trasą – pełen atrakcji i niespodzianek.

Na początek wybierzmy swoją trasę dostosowaną zarówno dla naszych potrzeb i wolnego czasu. Potem pomyślimy skąd wziąć kajak jeżeli nie posiadamy własnego sprzętu.

Wystarczy skontaktować się telefonicznie lub wejść na stronę internetową organizatora spływów kajakowych: **STER WARKA, ul. Mostowa 30, tel. (48) 667 22 81, 601 418 860, www.stero.pl**, zarezerwować termin wycieczki i wybrać sprzęt (kajaki polietylnowe z wyposażeniem). Ponadto organizator oferuje kompleksowy transport, noclegi w bazie agroturystyczno – kajakowej, parking, catering, zaplecze kuchenne oraz doświadczonych przewodników i ratowników.

Trasa kajakowa na Pilicy

trasa: Warka — Mniszew

długość: 15,6 km

czas: 4,5 godzin

stopień trudności: łatwa, polecamy na spływy rodzinne z dziećmi

Pilica jest najdłuższym lewym dopływem Wisły - płynie na północy Powiatu Kozienskiego i stanowi granicę gminy Grabów nad Pilicą oraz Magnuszewa. Na tym odcinku rzeka ma charakter nizinny i jest szczególnie urokliwa. A jej meandrujące koryto wytworzyło różnej wielkości zakola, wyspy, piaszczyste łachy i malownicze starorzecza.

Szlak Pilicy należy do najciekawszych szlaków kajakowych. Generalnie rzeka jest dość łatwa do uprawiania kajakarstwa nawet dla początkujących turystów ponieważ przeciętna szerokość koryta sięga stu metrów. Średnia prędkość rzeki to 4 – 5 km/h a szybki nurt pozwala płynąć bez konieczności ciągłego wiosłowania. Na tym odcinku brak jest też progów czy zapór powodujących konieczność przenoszenia kajaków. Na brzegach rzeki znajdziemy też mnóstwo miejsc dogodnych do lądowania, rozpalenia ogniska czy biwakowania oraz oznakowania szlaku w postaci tablic informacyjnych.

Proponujemy przepłynięcie odcinka Pilicy o długości 15,6 km. Na jej przepłynięcie należy przeznaczyć około 4,5 godziny. Podczas spływu pamiętajmy, że choć spływ Pilicą nie przedstawia większych trudności, nie zwalnia to od uważnej obserwacji wody. A im niższy stan wody, tym więcej uciążliwych mielizn. Zarezerwujmy także czas na zwiedzanie oraz odpoczynki ponieważ nad Pilicą można zobaczyć wiele gatunków ptaków, w tym turkusowe pióra zimorodka.

Wycieczkę kajakiem sugerujemy rozpocząć u naszych sąsiadów w Warce. Z Kozienskiego należy skierować się drogą krajową nr 48 do Głowaczowa, a stamtąd drogą wojewódzką nr 730 przez Grabów nad Pilicą wprost do Warki (40,7 km, 43 min).

Jeżeli chcemy przyjechać na spływ dzień wcześniej możemy zatrzymać się w Grabowie nad Pilicą w **Zajeździe u Jankiela (Grabów nad Pilicą 26-902, 609148376, zajazd@ujankiela.net)**, gdzie możemy odpocząć, dobrze zjeść a także wypożyczyć kajak.

0,0 km Warka, most drogowy

Most znajduje się na drodze wojewódzkiej nr 730 Warka- Głowaczów. Tędy przechodzi także czerwony szlak turystyczny prowadzący z Warki przez Puszcę Stromecką do Grabowa nad Pilicą. Za mostem po lewej stronie znajduje się bardzo dobre miejsce na rozpoczęcie spływu.

2,6 km Winiary

W Winiarach, dzielnicy Warki znajduje się XVII - wieczny dwór tzw. Biały Pałac ,zbudowany według projektu Augustyna Loccie-go. W nim 4 marca 1747 przyszedł na świat Kazimierz Pułaski. Dzisiaj mieści się tam muzeum.

5,6 km Stara Warka - Stara Warka to wieś położona na stromej, podciętej przez rzekę skarpie, którą przecina duży wąwóz, zwany wąwozem Czarnieckiego (na pamiątkę bitwy stoczonej przez wojska polskie ze Szwedami w 1656 roku). Tutaj archeolodzy odnaleźli grodzisko. Grodzisko pochodzi z czasów wczesnopiastowskich i funkcjonowało jako gród książęcy jeszcze w XIII w. W tym miejscu brzegi Pilicy są uregulowane. Rzeka jest głęboka, brak mielizn.

7,1 km Boguszków, Pilica

Na prawym brzegu znajduje się wieś Boguszków, na lewym — otoczona sadami Pilica. Stroma skarpa skręca tu na północ, tworząc krawędź doliny Wisły.

W listopadzie 2011 roku z bagnistej łąki w Boguszkowie wydobyto niezwykle znalezisko - pochodzący z czasów II wojny światowej wrak amerykańskiego myśliwca P-39 Airacobra, który obecnie można oglądać w Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie. Znalezisko jest tym cenniejsze, że na świecie zachowało się tylko kilka tych samolotów.

7,6 km Rozniszew

Za wsią, z prawej strony uchodzi Kanał Trzebieński.

Na skraju łąk widzimy **neogotycki zespół kościelny pw. Narodzenia Matki Bożej**, zbudowany w latach 1880-1895 w miejscu drewnianego kościółka pw. Św. Urszuli i Towarzystek. Halowa świątynia została wzniesiona z cegły według projektu architekta Edwarda Cichockiego i Jana Hinza. W czasie działań wojennych 1944 roku kościół doznał poważnych zniszczeń. Odbudowany został w latach 1947-1972. W głównym ołtarzu świątyni znajduje się cudowny obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem, zasłonięty obrazem św. Józefa. Wizerunek olejny namalowany jest na płótnie, na wzór cudownego obrazu w Częstochowie. Twarz Maryi ma dwa cięcia w prawy policzek, Dzieciątko spoczywa zaś na lewej ręce, prawą natomiast wskazuje na Matkę. Obraz ma dwie sukienki na zmianę: metalową ofiarowaną przez Elżbietę Czaczkowską, dziedziczkę Rozniszewa i jedwabną wyszywaną kamykami i perłami.

Pierwsza wzmianka o cudownej mocy obrazu i otrzymanych łaskach pochodzi z 1741 roku.

Odnotowana została przez ks. Aleksego Marzeckiego w „Księdze do spisywania ofiar i łask otrzymywanych od Najświętszej Panny”. Kolejne zdarzenie odnotowano pod datą 20 września 1790 roku. Z zapisków wynika, że w ciągu trzech godzin między siódmą a dziesiątą, na tle księżycy widoczny był wizerunek Bożej Matki z rozniszewskiego obrazu, dostrzeżony przez osiem osób.

Podobne zjawisko zaobserwowano następnego dnia. Interesujące są także zeznania proboszcza rozniszewskiej parafii - ks. Wojciecha Okońskiego. W 1794 roku podczas insurekcji kościuszkowskiej, w obawie przed grabieżą ukryto srebra, naczynia liturgiczne oraz cenne wota. Niestety Rosjanie natrafili na schowek i odesłali go do komendanta, który polecił zwrócić natychmiast zrabowane przedmioty. Od tamtej pory, corocznie w dniu 15 sierpnia w święto Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny do Rozniszewa napływają pielgrzymki.

Parafia pw. Narodzenia NMP

Rozniszew 33
26-910 Magnuszew
48 621 90 24

12,1 km Ostrołęka

Wieś leżąca na lewym brzegu.

Według Jana Długosza z Ostrołęki pochodził średniowieczny siłacz Stanisław Ciołek, który sam na wieżę krakowskiego kościoła Mariackiego wciągnął dzwon, którego nie mogło unieść czterdziestu ludzi.

Na prawym brzegu rozciągają się piękne, szerokie łąki, poprzecinane starorzeczami. Tutaj schodzi zielony szlak turystyczny, który przez najbliższe 2 km prowadzi lewym wałem przeciwpowodziowym.

15,6 km Mniszew

Spytyw kończymy w Mniszewie, za mostem po lewej stronie, na trasie nr 79 Warszawa — Sandomierz. Jeżeli mamy jeszcze siłę, nie czujemy zmęczenia oraz głodu wybierzmy się do **Skansenu Bojowego 1 Armii Wojska Polskiego**, położonego na terenie przyczółka warecko-magnuszewskiego, gdzie w lecie 1944 roku trwały ciężkie walki z udziałem jednostek 1 Armii Wojska Polskiego. Otwarty został w końcu 1977 roku z udziałem gen. Zygmunta Berlinga. Obiekt jest usytuowany przy szosie w Mniszewie, na wydmach porośniętych lasem sosnowym, skąd roztaczają się piękne widoki na dolinę Wisły. W lesie, na 8 ha terenu kryją się relikty minionych wojen.

Przy wejściu do skansenu znajduje się tablica pamiątkowa i czołg - pomnik. Wewnątrz obiektu można zobaczyć dwa czołgi T-34, z czego jeden, stojący na wzgórzu, ma otwarty właz kierowcy. Chętni mogą więc sprawdzić, czy w środku było faktycznie tyle miejsca, ile widać w „Czterech pancernych”. Oprócz tego są wyrzutnie rakiet typu Katiuszki, jest amfibia BAW, kilka armat, haubic i działek przeciwlotniczych, jak również poglądowa wystawka różnych typów umocnień. Obiekt otaczają zagrody z drutu kolczastego oraz betonowe zapory przeciwczołgowe.

Po pełnym wrażeń oraz niespodzianek dniu czas na posiłek i nocleg. Proponujemy nie wracać do Kozienic, tylko zatrzymać się **Hotelu Restauracji Sarmacka** (Mniszew 18 A, 26-914 Rozniszew tel. 622 09 02) lub odpocząć w przytulnej sali kominkowej - w **gospodarstwie agroturystycznym Gabrieli i Jarosława Piwońskich** (Kłoda, 26 - 910 Magnuszew, ul. Leśna 8, tel: 48 623 73 21 tel. kom: 797 052 249, e-mail: gabrysiapiwonska@wp.pl).

Jeśli jednak postanowimy jechać w dalszą drogę, zatrzymajmy się na posiłek w **Restauracji Stara Kuźnia** (ul. Partyzantów 2, 26-910 Magnuszew, tel. 48 621 72 91, 603 330 114, e-mail: kuznia@starakuznia.com) - lokalu pachnącym tutejszymi jabłkami, gdzie można spróbować wielu regionalnych dań oraz napić się świeżego soku. Jabłka z pobliskich sadów to prawdziwe niebo w gębie. Można je kupować niemal prosto z drzewa.

Trasa kajakowa na Radomce

trasa: Brzoza — Ryczywół

długość: 14 km

czas: 4 godziny

stopień trudności: łatwa, polecamy na spływy rodzinne z dziećmi

Radomka jest rzeką płynącą w Powiecie Kozienickim, lewobrzeżnym dopływem Wisły o długości około 100 km, która stanowi naturalną granicę pomiędzy lasami Puszczy Kozienickiej i Puszczy Stromeckiej. Radomka jest rzeką niziną, płynącą w dość szerokiej pradolinie będącej pozostałością po lądolodzie. Silnie meandrującą, o słabym nurcie, płytką i pięknie wkomponowaną w krajobraz lasów Puszczy Kozienickiej i terenów rolniczych. Ujście Radomki do Wisły znajduje się we wsi Kłoda nieopodal Ryczywołu. Do zalet szlaku kajakowego Radomki należy jego dobra dostępność i możliwość elastycznego doboru odcinków rzeki. Szlak jest łatwy, malowniczy i bezpieczny. Podczas spływu nie sposób się nudzić bo rzeka ma urozmaiconą linię brzegową. Miejscami trzeba przepłynąć pod drewnianym mostkiem lub kładką, trzeba ominąć liczne wysepki i przeszkody w postaci pochylonych do wody drzew. Na odpoczynek można natomiast wybrać którąś z przylegających do rzeki łąk. Z

doliną rzeki związanych jest około 120 gatunków ptaków, więc w czasie wycieczki miłośnicy przyrody mogą obserwować między innymi remizy, krzyżówki, nurogęsi, zimorodki, pliszki siwe i żółte. Przy odrobinie szczęścia możemy zobaczyć także bobry, piżmaki oraz wydry. A na ukwieconych łąkach żerujące białe i czarne bociany, szybujące nad głowami bieliki oraz liczne odmiany motyli. Dolna Radomka jest natomiast ostoją dla bobrów. Na lewym brzegu, tuż przed Ryczywołem z rzeką graniczy urokliwy rezerwat przyrody „Dęby Biesiadne” im. Mariana Pułkowskiego.

Z Kozienic kierujemy się drogą wojewódzką nr 730 do Warki, mijając po drodze Brzozę. Jeśli mamy jeszcze chwilę przed rozpoczęciem spływu warto zajrzeć do **kościółka pw. św. Barłomieja**. Obiekt został wzniesiony w latach 1855 – 56 staraniem generała Adama Ożarowskiego. Znajduje się w nim barokowa, rzeźbiona w drewnie ambona z XVIII wieku, sprowadzona z opactwa Cystersów w Oliwie oraz cykl płaskorzeźb dłuta Andrzeja Götckena z 1635 roku. Dzwon kościelny pochodzi z połowy XIX wieku. Natomiast przy szosie Brzóza - Sewerynow znajduje się aleja uznana za pomnik przyrody, w której rośnie ponad 300 lip i kasztanowców.

W Brzozie znajduje się również kilka gospodarstw agroturystycznych (kozienice.dt.pl, <http://e-turysta.pl>), gdybyśmy chcieli zatrzymać się tu na nocleg.

Po przejechaniu około 2km przed mostkiem nad Radomką, wzdłuż drogi widoczny jest zjazd (w prawo do rzeki). Z tego miejsca możemy rozpocząć naszą wyprawę po Radomce.

0,0 km most nad Radomką

Parę metrów dalej widzimy mocno przechylone drzewo nad wodą

4,5 km zawałona częściowo kładka

4,8 km początek wsi Rogożek

Tutaj należy uważać na kołki w wodzie - miejsce po starym młynie

Dawno temu nad rzeką Radomką stał stary, wodny młyn „Trawką” zwany. Krążyły o nim dziwne opowieści i nikt po zmroku wolał się nie zapuszczać w te okolice. Gdy pierwszy promień księżyca pojawiał się nad horyzontem, stara budowla nabierała życia. Mówiono, że pojawiają się tam zjawy wszelakie. Stary młynarz również był dziwnym człowiekiem, zboże do mielenia przyjmował tylko w południe, a mękę oddawał dopiero na drugi dzień. Dodatkowo młynarz nie miał żadnego pomocnika, więc wszyscy w okolicy dziwili się, że sam tak ciężko pracuje. Pewnego razu chłopcy z Głowaczowa postanowili podejrzeć co tak naprawdę w młynie się dzieje. O zmroku do budowli cicho się podkradli i przez okienko podglądać zaczęli. A tam praca wrzała, aż się paliło. Koło młyńskie kręciło się jak szalone, a stary młynarz siedział na zydelku i fajkę palił. W rogu zaś poczwara zielona siedziała, z rozczochranymi włosami oraz błoną pławną między palcami, która co żywo mękę mieliła. Nie minęło dwie godziny jak całe zboże zmielone zostało. Młynarz z sakiewki trzy złote dukaty wyciągnął i wodnikowi do łapska wcisnął. A tamten pochwywszy zaraz monety szybko do rzeki wskoczył. Kilka lat później młyn uległ całkowitemu spaleniu, ale okoliczni mieszkańcy powiadają, że płynąc po Radomce można usłyszeć dziwne szумы i szelesty. Niejeden śmiałek próbował też skarb wodnikowy odnaleźć, który ponoć na dnie rzeki nadal spoczywa.

5,2 km centrum wsi Rogożek - metalowe schody przy brzegu

8,7 km Wola Chodkowska

10,2 km wieś Selwanówka założona przez rosyjskiego oficera Selwana, donatariusza majoratu ryczywolskiego. Po obu stronach rzeki znajduje się dogodne miejsce na biwak

11,8 km most w Chodkowie

Polana na której znajduje się Chodków była miejscem zaciętych walk podczas bitwy pod Studziankami w dniach 9 – 16 sierpnia 1944 roku. Była to największa bitwa II wojny światowej stoczona przez polskie czołgi na froncie wschodnim o utrzymanie przyczółka warecko – magnuszewskiego, małego obszaru na zachodnim brzegu Wisły zdobytego w wyniku sforsowania rzeki 1 sierpnia 1944 roku przez wojska I Frontu Ukraińskiego. Ostatecznie 15 sierpnia potyczka zakończyła się likwidacją sił niemieckich zamkniętych w kotle. Polacy stracili w walce 18 czołgów, okrążeni i pokonani Niemcy około 40 pojazdów pancernych.

Bój pod Studziankami prezentowały trzy odcinki serialu „Czterej pancerni i pies”. Ze wsi Studzianki pochodzi reszta bohater serialu, szeregowy Tomasz Czereśniak – strzelec – radiotelegrafista, grany przez Wiesława Gołasa. Za bitwę pod Studziankami czterej pancerni zostali indywidualnie odznaczeni Krzyżem Walecznych. Wyróżniony został także Szarik, który otrzymał specjalną odznakę na obrożę i miskę kietbasy.

14 km most w Ryczywole

Spływ kończymy w Ryczywole, tuż przed mostem po lewej stronie. Zerknijmy na zegarek, czy mamy jeszcze trochę czasu, jeśli tak to możemy zajrzeć do miejscowego **kościółka pw. św. Katarzyny**.

Parafia w Ryczywole została erygowana już około 1390 roku. Obecny, murowany kościół został wzniesiony w latach 1876-1884. Jest on następcą poprzedniego, drewnianego kościoła z 1815 roku. W 1944 roku podczas walk na przyczółku warecko-magnuszewskim świątynia doznała wielu zniszczeń. Została jednak szybko odbudowana. Wewnątrz świątyni znajduje się XVIII-wieczna, rokokowa rzeźba Chrystusa Zmartwychwstałego. Obok kościoła stoi niewielka dzwonnica, na której zawieszony jest dzwon z 1644 roku.

Parafia pw. św. Katarzyny

26-900 Ryczywół
ul. Warszawska 16
48 623 73 13

Trasa kajakowa na Wiśle

trasa: Świerże Górne — Mniszew

długość: ok. 30 km

czas: 8 godzin

stopień trudności: trudna, ze względu na bezpieczeństwo polecamy dla grup od minimum 6 osób

Wisła - najdłuższa rzeka Polski, rozciąga się po wschodniej granicy Powiatu Kozienskiego granicząc z gminami Magnuszew, Kozienice, Sieciechów i Gniewoszków. Jej dorzecze stanowią Pilica i Radomka. Krajobraz znacznej części Wisły jest ostatnim tego typu krajobrazem naturalnej, nieuregulowanej rzeki w Europie. Rozgałęzione koryto, starorzeczka, strome brzegi, płycizny a z drugiej strony rozlewiska i łachy tworzą wyjątkowy i niezapomniany klimat tej pięknej rzeki. Stanowią o jej prawdziwej harmonii i pięknie. A nurt płynący raz szybciej, a kiedy indziej ospale, pozwala

rozkoszować się pięknem nizinnego krajobrazu. Podczas spływu wrażeń jednak też nie zabraknie, bo z pozorów powolna Wisła, chwilami może zamienić się w trudny akwen. Jednak za podjęty trud rzeka odwdzięczy się przeróżnymi atrakcjami. Na trasie będziemy mogli zobaczyć przychodzące do wodopoju sarny i dziki, w rzece potężnych rozmiarów ryby, a nad głowami dostrzeżemy siewczkę rzeczną, orły oraz bociany czarne. Jedną z atrakcji spływu jest możliwość spędzenia nocy na piaszczystych, samotnych wyspach, których jest mnóstwo.

Spływ królową rzek rozpoczynamy w Świerżach Górnych, na przystani promowej. Z Kozienic jedziemy drogą krajową nr 79 (13,3 km, ok. 16 min). Po przejechaniu 6 km skręcamy w prawo i kierujemy się do przystani dla promów. Po drodze mijamy zabytkową, drewnianą dzwonnice z 1744 roku, ulokowaną przy kościele pw. św. Jakuba.

Pamiętaj: Wybierając się na spływ Wisłą warto mieć na wyposażeniu urządzenia GPS, które usprawni nawigację. Musimy również zaopatrzyć się w ubiór chroniący przez wiatrem oraz wodą, ze względu na otwarte przestrzenie.

0,0 km Świerże Górne, przystań dla promów

Na lewym brzegu widzimy potężne gmachy i kominy Elektrowni Kozienice - największej w Polsce elektrowni opalanej węglem kamiennym o mocy 2820 MW. Przed elektrownią znajduje się ujście rzeki Zagożdżonki. Koryto Wisły zostało zwężone budowlami regulacyjnymi do niecałych 200 m, a nurt zepchnięty pod lewy brzeg, co powoduje, że prąd wody biegnący wzdłuż betonowego nabrzeża znacznie przyspiesza. Tuż za wystającym cyplem znajduje się port elektrowni z ujęciem wody chłodniczej, więc przepływając tędy zauważymy różnicę w temperaturze wody.

2,5 km Wilczkowice Górne

Na wysokiej skarpie brzegowej położone są Wilczkowice Górne. Tu również znajduje się przystań Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, więc śmiało zamiast w Świerżach Górnych możemy tu rozpocząć nasz spływ. We wsi jest sklep.

5,7 km Kłoda

Ujście Radomki (całoroczny szlak kajakowy). Leżące poniżej, na lewym brzegu Wisły tereny tworzą obszar zalewowy z kępami lasów łęgowych, bagnami oraz łąkami. Koryto Wisły osiąga w tym miejscu szerokość 1200 m.

13.1 km Latków

Przeprawa czołgowa do prawobrzeżnej wsi Ostrów. Lewy brzeg Wisły umocniony kamienną opaską, za którą widzimy początek archipelagu wysp.

15,5 km Tarnów

Po prawej stronie, ukryte za dużą wyspą ujście dwóch rzek: Bączychy i Promnika.

19,5 km Skurcza

Na prawym brzegu wieś Skurcza. W korycie Wisły napotykamy na dużą liczbę zarośniętych wysoką roślinnością wysepek.

24,5 km Wólka Gruszczyńska/Holendry

Wólka Gruszczyńska, skrywa ujściowy odcinek rzeki Wilgi, dopływającej w to miejsce sztucznie przekopanym kanałem od wsi gminnej Wilga do wsi Holendry. Miejsce to świetnie nadaje się biwak.

25,5 km na prawym brzegu ujście rzeki Wilgi

29,5 km Mniszew

Przed nami wyraźne zwężenie koryta Wisły. W odległości około 1 km, w lesie ulokowany jest Skansen Bojowy 1 Armii Wojska Polskiego.

Jeśli podróż po Wiśle zachwycała nas na tyle, że złapaliśmy bakcyła proponujemy przebycie rzeki również na odcinku od Gniewoszowa do Mniszewa - wzdłuż powiatu kozienickiego. To najczystszy oraz najbardziej urokliwy odcinek na całej długości Wisły. Warto więc zaplanować nie tylko jeden dzień, ale cały weekend na Południowym Mazowszu.